

© Bisdom Gent

Verbindend en verdiepend

Een nieuwe naam voor onze nieuwe parochie

What's in a name? Het hoeft inderdaad niet de eerste prioriteit te zijn van de 'nieuwe parochie' in wording. Er zijn genoeg andere prioriteiten... Toch kan het proces om tot een nieuwe naam te komen verenigend en inspirerend zijn. Hoe doe je dat dan? Wat zijn de vereisten voor een nieuwe naam? Onder leiding van vicaris Albert Van De Kerkhove maakte een aantal mensen een nota die ook door de bisschopsraad werd goedgekeurd. We illustreren met enkele praktijkvoorbeelden.

Bij de start van de vorming van de 43 nieuwe parochies in ons bisdom werd gekozen voor een formele naam: 'Parochie in ...' en dan volgen in alfabetische volgorde de namen van de gemeenten. Eén van de voordelen van deze benaming is dat ze gemakkelijk terug te vinden is voor de vele mensen die vandaag aankloppen bij de Kerk naar aanleiding van een sacrament en die een contact zoeken via het internet. Ze tikken dan in een zoekmachine vaak 'parochie' of 'kerk' in en de naam van de gemeente. Ze komen dan uit bij de website van de parochie en bij de contactgegevens die Kerknet aanbiedt. Bovendien geeft het voorzetsel 'in' aan dat de parochie niet (meer) samenvalt met die gemeente(n).

Maar sommige van die namen beslaan een volle regel en zijn niet bepaald 'hip' te noemen. Bovendien, naarmate de nieuwe parochie vorm krijgt en meer is dan een samenvoeging van bestaande entiteiten, kan een nieuwe naam een nieuwe realiteit aanduiden en mee vorm geven. Vergelijk het met ouders die een kindje verwachten. Eén van de belangrijkste dingen in het uitkijken naar dit nieuwe leven, is een naam zoeken voor het kindje. Het is mooi in de verwachting van het nieuwe te leven en klaar te zijn om, als het er is, het te benoemen.

In overleg

Bij de wijding krijgt een kerkgebouw een naam en het blijft deze naam behouden. Parochies hebben traditioneel vaak dezelfde naam als die van het kerkgebouw. De nieuwe parochie beheert meer dan één kerkgebouw, zodat de relatie tussen de naam van het gebouw en van de parochie na samenvoeging niet meer vanzelfsprekend aanwezig is. De naam voor de nieuwe parochie kan een nieuwe naam zijn of een naam die al bekend was. Soms is een bepaalde naam uniek voor een streek, het is de naam van een plaatselijke heilige of de naam van de oudste parochie waar later andere parochies uit zijn ontstaan.

Het zoeken van een nieuwe naam voor een parochie is een proces dat heel goed in overleg met parochianen kan worden gedaan (parochieploeg, parochieberaad) en waartoe allerlei inspirerende activiteiten kunnen worden ontwikkeld. Dit bevordert het draagvlak. De ervaringen van parochies binnen ons bisdom die op zoek gingen naar een nieuwe naam, laten zien dat die nieuwe naam kan helpen in de groei naar één nieuwe parochie, in de bewustwording van dat proces. Het is ook wenselijk dat die nieuwe naam wordt gekoppeld aan de pastoraal van de nieuwe parochie.

Criteria

Bij het beoordelen van suggesties en bij de uiteindelijke keuze van een naam is het belangrijk deze aan enkele vooraf afgesproken criteria te toetsen.

1. Het is van belang dat de parochie er zich rekenschap van geeft dat de naam waarschijnlijk en hopelijk lang zal bestaan en dat de naam herkenbaar moet zijn **als aanduiding van een katholieke geloofsgemeenschap**. Uiteraard wordt de keuze voor een bepaalde naam gemotiveerd en deze beschrijving kan weer een heel goede rol spelen bij de wijze waarop de parochie zich presenteert. Om gevoeligheden bij de nieuwe naam te vermijden, kiezen parochies soms een profane naam die verwijst naar een stadsdeel, rivier of landstreek. Deze compromisnamen zijn niet geschikt omdat ze eenvoudigweg niet herkenbaar zijn voor een geloofsgemeenschap. De naam is in dat geval niet dienstig aan de doelstelling van de parochie.
2. Daarnaast moet de naam van een parochie een **uitnodiging** zijn aan onszelf en aan anderen, om verder te kijken dan onze wereldse werkelijkheid en om **volgelingen van Jezus te worden**. Niet alle namen zijn dus geschikt. Men kan de naam kiezen van de heilige Drie-eenheid of van de Heilige Geest of een naam die verwijst naar het Christusmysterie: de verrijzenis van de Heer, de Wederkomst, het Licht van Christus, de Goede Herder, het Heilig Hart, Christus Koning, of één van de titels van Maria. Men kan kiezen voor de naam van een heilige of van een engel. Het kan om één heilige gaan of om een combinatie van twee heiligen. Dit kan een rol spelen als dorpen of steden vanouds een patroonheilige hebben. Het is ook waardevol als de specifieke namen van diocesane heiligen bewaard blijven. Al deze namen zijn een duidelijke verwijzing naar de katholieke identiteit van de parochie.
3. Tot slot is het ook mooi als parochies **eigen namen** hebben en **lieft ook verschillende**, zodat de grote variatie aan katholieke namen ook bij een afnemend aantal parochies zichtbaar blijft. In het bewaken van deze verscheidenheid kan het bisdom een belangrijke rol spelen. Daarom laten parochies die bezig zijn met het kiezen van een nieuwe naam dit ook weten aan de deken, de dekenale ploeg en de vicarissen Joris De Jonghe en Albert Van De Kerkhove. Uiteindelijk zal deze naam ook geofficialiseerd worden en goedgekeurd door de bisschop. Dan kan die ook in het jaarboek worden opgenomen.

Parochie Edith Stein

in De Pinte-Zevergem-Latem-Deurle

© Nieuwsblad

Pastoor Piet Herregods en pastoraal vrijgestelde Sanne Vermeeren wijzen er om te beginnen op dat ze de voorbije jaren vele initiatieven hebben genomen opdat de parochies naar elkaar toe zouden groeien over de 'oude' parochiegrenzen heen. De zoektocht naar een nieuwe, verbindende naam was daar één van. Via een brede oproep (in de parochieploeg, op de lokale blad-

zijden van Kerk & Leven, op het medewerkersfeest, op de site en de Facebookpagina) kwamen niet minder dan dertig voorstellen binnen. Ze kwamen natuurlijk niet allemaal in aanmerking. Geografische namen ("tussen Leie en Schelde") of namen die gelinkt zijn aan één kerkplek, werden geschrapt. De parochieploeg selecteerde er vijf. Maar ook de Bijbelse namen Emmaüs en Zacheüs vielen af. Bleven over: Franciscus, Augustinus en Edith Stein.

Drie mensen hebben zich elk verdiept in één van die heiligen vanuit de vraag: hoe kan die figuur ons vandaag inspireren? Op basis van die voorstellingen en intense gesprekken in de parochieploeg, groeide er een consensus om te kiezen voor Edith Stein.

Begin januari 2018 werd op de nieuwjaarsbijeenkomst de naam bekend gemaakt door de bisschop die (in een opgenomen filmpje) uit een biechtstoel stapte en de omslag open deed met de gekozen naam. Het hele proces om tot die naam te komen, heeft zo'n zes maand geduurd.

De naam deed wel wat wenkbrauwen fronsen. Zij was de minst bekende van de drie. "Maar dat maakt het juist uitdagend," aldus Sanne, "Edith Stein, een jonge Europese heilige, bevraagt ons. Wat kan ze voor ons vandaag betekenen?" "Uitdagend voor ons is in ieder geval," aldus Piet, "dat ze contemplatief was en tegelijkertijd zeer betrokken op de wereld. Wij, activistische christenen, kunnen op dat vlak veel van haar leren."

Sanne: "Om haar bekend te maken, brengen we ze regelmatig ter sprake in de homilie en geven we elke maand een nieuw citaat van haar vrij in de kerkgebouwen, in Kerk & Leven, op de website en op Facebook. Dokter Ilse Kerremans, die zeer vertrouwd is met de figuur van Edith Stein, kwam over haar spreken op een parochiaal beraad. Ons jaarthema in de reeks 'Geloofsgesprekken' is geënt op één aspect van haar leven, namelijk dat Stein een bekeerlinge was. Wellicht zal de Kerk in de toekomst immers meer uit nieuwkomers of bekeerlingen bestaan. Wat betekent dat? Zo kwam Piet Raes in november met ons spreken over die andere bekeerlinge uit de vorige eeuw: Madeleine Delbrêl."

Bij naambekendheid krijgen, horen ook gadgets: een bouwsteentje met haar naam op, een balpen voor alle vrijwilligers,... Een goede tip: "We kochten ook onmiddellijk de domeinnamen www.edithsteinparochie.be en www.parochieedithstein.be" Ze richtten ook een

Steunfonds Edith Stein-parochie op om mensen in nood of vluchtelingen financieel te ondersteunen en de vroegere parochieploeg, met wie heel wat beslissingen omtrent nieuwe parochie en naamkeuze werden genomen, noemt zich nu: *Vriendengroep Edith Stein*. Piet en

Sanne zijn het erover eens: "De nieuwe naam werkt verbindend en in dit geval zeker ook verdiepend."

“**Uitdagend voor ons is dat Edith Stein contemplatief was en tegelijkertijd zeer betrokken op de wereld. Wij, activistische christenen, kunnen op dat vlak veel van haar leren.**”

Edith Stein (1891-1942) werd als jongste van 11 kinderen geboren in een orthodox joodse familie. In 1904 werd ze, naar eigen zeggen onder invloed van moderne denkers en de biologische wetenschap, atheïste. Na haar universitaire studies werd ze wetenschappelijk medewerkster van de bekende filosoof Edmund Husserl in Freiburg. De kennismaking met de autobiografie van Teresa van Avila betekende een keerpunt in haar leven.

Ze bekeerde zich tot het katholicisme, stopte haar academische carrière en liet zich op 1 januari 1922 dopen. Later bestudeerde ze ook uitvoerig kerkleraar Thomas van Aquino en op 15 april 1934 trad ze in bij de orde van de ongeschoeide karmelietessen in Keulen. Twee jaar later liet ook haar zus Rosa zich dopen. Intussen waren de nationaal-socialisten aan de macht gekomen in Duitsland. Edith en haar zus waren 'raciaal geclassificeerde

joden'. In 1938 verhuisde Edith Stein naar een karmelietessenklooster in het Nederlandse Echt in een poging om aan de jodenvervolging te ontsnappen. Ook haar zus verhuisde later naar Nederland. Twee jaar na de Duitse bezetting van Nederland werden beiden op 2 augustus 1942 opgepakt door de Gestapo en via kamp Westerbork naar Auschwitz gedeporteerd. Een paar dagen later werden de twee zussen in de gaskamer omgebracht.

Op 11 oktober 1998 werd ze door paus Johannes Paulus II heilig verklaard. De paus typeerde haar als: *Dochter van Israël en Dochter van de Kerk*. Samen met Catharina van Siena en Birgitta van Zweden is ze beschermheilige van Europa. Haar kerkelijke feestdag is op 9 augustus. Ze staat in de liturgische kalender vermeld onder haar kloosternaam: *H. Teresia Benedicta van het Kruis*.

Bron: Wikipedia

Bij ons kreeg Edith Stein veel bekendheid door dr. Ilse Kerremans die een mooie biografie schreef over haar: *Edith Stein. Leven aan Gods hand* (uitgeverij Halewijn).

Sint-Corneliusparochie in Ninove

“Om een naam te vinden voor de nieuwe parochie in Ninove werd niet gekozen voor de weg van een verkiezing of een ‘populariteitspoll’, aldus pastoor-moderator Alexander Vandaele. “Een belangrijk criterium was het vinden van een duurzame naam voor een duurzame gemeenschap. Een duurzame gemeenschap is een gemeenschap die blijft, waar toekomst in zit. En dat is precies de bedoeling van de nieuwe parochie. Van daaruit zijn we op zoek gegaan in onze geschiedenis. Wil je toekomst maken, dan keer je best terug naar je wortels. Of nog: wie een verleden heeft, heeft ook een toekomst. In Ninove staat de Abdijkerk die mooi gerestaureerd is en parochiekerk

“ **Wil je toekomst maken,
keer dan terug naar je wortels.** ”

is van de nieuwe parochie. Ze is een restant van de norbertijnenabdij die hier geweest is. De norbertijnen bestuurden vele parochies hier in de streek. De abdij had als patroonheiligen Cornelius en Cyprianus. Cornelius is ook de patroonheilige van de stad. Het zilveren relikwieschrijn van deze heilige in de Abdijkerk is een echt topstuk. Monniken hebben de relikwieën meegebracht naar Ninove. In verschillende kerken in Groot-Ninove zijn er relikwieën van deze heilige en in Aspelare staat er bijvoorbeeld een mooi beeld van hem. En toch is geen enkele parochie(kerk) naar hem genoemd. Met de steun van enkele geschiedkundigen zijn we binnen het parochieberaad al snel tot

© Kerkplein

de consensus gekomen om onze nieuwe parochie de Sint-Corneliusparochie te noemen. We hebben de naam bekendgemaakt op 29 juni toen de bisschop de parochieploeg kwam voorstellen. We lanceren de naam nu op vele manieren, bijvoorbeeld door er in de voorbeden naar te verwijzen. We hebben misschien geluk dat er al sedert vele eeuwen een naam was, maar die niet op de eerste plaats stond. Cornelius werkt nu verbindend voor het pastorale project van de nieuwe parochie."

Cornelius werd begin van de derde eeuw in Rome geboren. In 251 werd hij tot bisschop van Rome gewijd. Uit een brief van hem blijkt dat midden de derde eeuw de christenen in Rome voor het levensonderhoud van 1.500 weduwen en armen zorgden. Ondanks de voortdurende christenvervolgingen werd een sterk beroep gedaan op de christenen voor de caritas of de diaconie. De derde eeuw is een inspirerende eeuw voor de Kerk: ze is reeds goed georganiseerd, maar is nog niet de meerderheids- en staatskerk die ze in de vierde eeuw zal worden na keizer Constantijn. Sommige christenen hadden in die derde eeuw onder de druk van de vervolgingen hun geloof verloochend. Paus Cornelius nam tegenover hen een gematigde houding aan, wat niet iedereen apprecieerde. Toen de kerkvervolgingen aangescherpt werden, werd hij gevangengenomen en verbannen. Hij stierf in 253, wellicht aan de ontberingen van zijn verbanning. Hij werd martelaar en heilige. Een attribuut van hem is een hoorn. Cornelius betekent 'sterk als een hoorn'. Men roept hem aan als beschermheilige van boeren en van het rundvee (hoorn- en kleinvee). Van hem wordt steun gevraagd tegen epilepsie (de Corneliusziekte), kramp, zenuw- en oorkwalen. Zijn gedenkdag is 16 september (samen met zijn vriend Cyprianus, de toenmalige bisschop van Carthago).

Bron: Wikipedia

Oscar Romero parochie in Horebeke, Ename, Mater, Nederename, Volkegem, Welden en Zwalm

© RR

Je zal maar die naam toebedeeld krijgen: 'Parochie in Horebeke, Ename, Mater, Nederename, Volkegem, Welden en Zwalm'! Pastoormoderator Patrick Derde:

"De gebiedsomschrijving voor onze nieuwe parochie gaat over drie fusiegemeenten (en voor één van die gemeenten is de parochie maar een deel van de fusie). Dan krijg je dus een onmogelijke combinatie van plaatsnamen. Dat bekt al niet simpel, laat staan dat mensen het zomaar kunnen onthouden. En het werd al helemaal een onmogelijke opdracht om de naam in de juiste volgorde in te geven op de computer om op onze website

uit te komen. En dus waren we er in de parochieploeg al snel van overtuigd dat er een nieuwe naam moest komen. Verschillende voorstellen werden geopperd. We probeerden heel wat namen die een link hebben met de geografische gegevenheid van de Vlaamse Ardennen of de Zwalmstreek of het aantal 'torens' (19) die op onze parochie staan. Geen enkele naam voldeed. Omdat vier van de kerken als patroonheilige Sint-Maarten hebben, werd ook die naam geopperd. Maar uiteindelijk vonden we het raadzaam om een totaal nieuwe naam te bedenken. Zo moest geen van de bestaande parochies 'in het zand bijten'. Als het dan toch een nieuwe naam moest zijn, dan graag een naam voor deze tijd. Pater Damiaan werd genoemd en kon op bijval rekenen. Maar net op dat moment kwam bisschop Oscar Romero in het nieuws. Zijn proces tot heiligverklaring werd opnieuw op de rails gezet. Het was riskant natuurlijk om te kiezen voor iemand die nog niet heilig verklaard was. Maar die vrees is intussen helemaal weggenomen.

“**Onze patroonheilige is een programma.**”

In de homilie voor Allerheiligen heb ik het zo verwoord: 'Met de heiligverklaring van Oscar Romero spreekt de Kerk, en allereerst natuurlijk paus Franciscus, haar grote waardering uit voor Romero. Hem heilig verklaren, is hem als voorbeeld stellen voor ons allen en vooral als blijvende inspiratie voor al wie op één of andere manier verdrukt wordt. De keuze van deze naam voor onze parochie is dus kleur bekennen, zeggen welke weg je als parochie wilt gaan.' De eerste keer dat we heel uitdrukkelijk stelling namen met de parochie vanuit het voorbeeld van onze patroon, was toen een geïntegreerd vluchtelingengezin werd opgepakt en dreigde uitgewezen te worden. De parochieploeg heeft dan uit één mond het manifest onderschreven dat een groep mensen uit de buurt had opgesteld. We waren het aan onszelf verplicht om hier partij te kiezen voor menswaardigheid.

Het weekend na de heiligverklaring hebben we in de vieringen zijn levensverhaal centraal gesteld bij een foto die een plaats krijgt bij de ingang van ons Romerohuis, het parochiesecretariaat. Meer info vind je ook op de Kerknet-microsite, te bereiken via www.parchieoscarromero.be. Onze patroonheilige is een programma."

© RR

Óscar Arnulfo Romero y Goldámez

(°1917) was de sociaal bewogen aartsbisschop van San Salvador in de periode van de militaire dictatuur in El Salvador. Aanvankelijk was hij een eerder conservatief bisschop. Maar de onderdrukking van zijn volk heeft hem bekeerd en hij werd de aartsbisschop van de armen en voortrekker van de 'voorkeursoptie voor de armen' van de Latijns-Amerikaanse Kerk. Op 2 februari 1980 kreeg hij in Leuven een eredoctoraat. Hij hield er een toespraak over 'de politieke dimensie van het geloof vanuit een keuze voor de armen'. Hij sprak er de profetische woorden: "Mij kunnen ze doden, maar de gerechtigheid niet." Op 24 maart van datzelfde jaar werd hij – tijdens het vieren van de eucharistie – uit politieke motieven doodgeschoten. Paus Franciscus, zelf Latijns-Amerikaan, heeft hem op 14 oktober 2018 heilig verklaard.

Bron: www.parchieoscarromero.be

Bavoparochie in Gent-Kanaalzone, Lochristi en Wachtebeke

© NRV

Ook hier werd wegens de lengte van de formele naam al vlug de nood gevoeld aan een nieuwe naam. Parochieassistente Petra Mussche: "Een nieuwe naam leek ons ook nodig om een nieuwe start te kunnen maken: van elf voormalige parochies, nu kerkplekken genoemd, naar één parochie. Wij kozen voor een wedstrijd. Die zorgde voor een hoge betrokkenheid, ook van 'gewone' parochianen die op die manier de veranderingen bewuster meemaakten. Behalve

het gevoel van afscheid en rouw, zorgde het zoeken naar een nieuwe naam ook voor een positief gevoel. We kregen meer dan honderd suggesties. Inspiratie werd zowat van overal gehaald: verschillende heiligennamen, waaronder vooral Onze-Lieve-Vrouw in een waaier van gedaanten, aardrijkskundige namen waarbij de waterwegen inspiratie boden, Reinaert De Vos, de elf torens als bakens in het landschap van onze nieuwe parochie en ook enkele exotisch klinkende namen uit andere talen. De taakgroep, waarin elke voormalige parochie vertegenwoordigd was, koos de naam die het best beantwoordde aan de vooropgestelde criteria. Het werd de heilige Bavo. De eens zo rijke Allowin die zich bekeerde en monnik werd, trok zich op het einde van zijn leven als kluisenaar terug in Mendonk (op onze nieuwe parochie dus!) waar hij volgens de legende de nachten doorbracht op een stenen kussen. Het is bekend dat hij zich niet afsloot van mensen. Mensen in nood wisten hem te vinden. Zijn faam was groot geworden in de hele streek. Rond 1 oktober 654 stierf hij en werd hij in Mendonk begraven. Op de plek waar hij woonde, staat de Bavokapel.

Iemand merkte op: 'Welke parochie kan zich beroepen op het verblijf van zo'n belangrijke heilige?' Met de nieuwe naam zochten we ook een nieuw logo (zie kader). Dat hebben we voorgesteld in alle weekendvieringen op 1 oktober 2017 op de feestdag van Bavo. In 2018 vierden we op één plaats: aan de Bavokapel in Mendonk. Het is onze bedoeling om elk jaar rond 1 oktober een Bavo-parochiedag te houden. Eén dag waarop we als één Bavoparochie samen naar buiten komen en vieren."

© RR

Bavo werd in 586 geboren in de omgeving van Luik als Allowin. Hij was een rijk edelman, misschien een ridder. Vandaar dat hij afgebeeld wordt met een zwaard en een valk voor de jacht. Zijn naam betekende zoveel als 'winstbejag, geld en winst'.

Zo staat hij ook bekend als een geweldbrenger die er ook een liederlijk leven op nahield. Zijn huwelijk met de zachtmoedige en vrome dochter van een graaf, veranderde daar op het eerste gezicht niets aan. Toch hield hij veel van zijn vrouw. Wanneer ze op jonge leeftijd stierf, was hij verloren. Zijn leven had geen zin meer tot hij de benedictijnermonnik Amandus ontmoette die hem vertelde over het leven als christen. Allowin veranderde, hij schonk zijn bezittingen weg en volgde Amandus. Een nieuwe mens krijgt een nieuwe naam: Allowin werd Bavo, wat 'geliefde' betekent. Hij stierf als kluisenaar in Mendonk (654). Bavo is ook de patroonheilige van het bisdom en van de Sint-Baafskathedraal. Al meer dan 10 jaar leren duizenden vormelingen hem kennen op de jaarlijkse Bavodag (in 2019 op 9 maart).

Bron: www.bavoparochie.be

© Bavoparochie

Het logo is jong, fris en straalt dynamiek uit. Bavo met de valk herken je in het silhouet in het zwaard. De schaduw van het zwaard valt neer op de grond in de vorm van een kruis, teken van zijn ommekeer. De zeven mensen die de kring vormen, hebben verschillende kleuren. Elke mens is uniek, het is eenheid in verscheidenheid. De kleuren kunnen ook verwijzen naar de vele engagementen die mensen opnemen. Samen vormen ze gemeenschap rond Christus. Zeven is het getal van de schepping. We 'scheppen' een nieuwe parochie, maar het is God die het werk voltooit op de zevende dag.

Samenstelling: Peter Malfliet